

**A GAZDASÁGFEJLESZTÉSI MINISZTERIUM
MUNKAVÉDELMI ÉS FOGLALKOZTATÁS-FELÜGYELETI ELLENŐRZÉSEKRE
VONATKOZÓ
2024. ÉVI ORSZÁGOS HATÓSÁGI ELLENŐRZÉSI TERVE**

a munkavédelmi, foglalkoztatás-felügyeleti ellenőrzést végző hatóság tervezett ellenőrzéseinek végrehajtásához

1. Jogszabályi háttér

A fővárosi és vármegyei kormányhivatalok hatósági ellenőrzési terv készítési kötelezettségéről a fővárosi és vármegyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 568/2022.(XII.23.). Korm. rendelet (a továbbiakban: Kormányrendelet) 28. §-a rendelkezik.

A Kormányrendelet 28. § (1) bekezdése szerint, a szakmai irányító miniszter legkésőbb az ellenőrzési időszakot megelőző 45. napig országos hatósági ellenőrzési tervet készít az irányítási jogkörébe tartozó feladatok tekintetében a kormányhivatalok által lefolytatandó hatósági ellenőrzésekről, és gondoskodik annak az általa vezetett minisztérium honlapján történő közzétételéről.

A Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 103. §-a a gazdaságfejlesztési miniszter feladat és hatáskörébe utalja – többek között – a foglalkoztatáspolitikával kapcsolatos szakmai területek felügyeletét.

Az ellenőrzési tervben rögzítettek a munkavédelmi, foglalkoztatás-felügyeleti ellenőrzést végző hatóságok 2024. évre tervezett ellenőrzéseire vonatkoznak.

2. Az ellenőrzési tervre vonatkozó követelmények

Az ellenőrzési terv célja, hogy meghatározza a fővárosi és vármegyei kormányhivatalok munkavédelmi, foglalkoztatás-felügyeleti hatósági ellenőrzést végző szakterületei részére a 2024. évi hatósági ellenőrzési tervük összeállításához szükséges szakmai követelményeket.

Kiemelt szempont annak elősegítése, hogy az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények valósuljanak meg, továbbá hogy a munkavállalók alapvető jogai érvényesüljenek, rendelkezzenek rendezett jogviszonnal, ami csökkenti a jogkövető vállalkozások versenyhátrányát, segíti a munkahelyek megtartását, és az új, legális (adózó) munkahelyek létesítését, valamint előmozdítja az állam gazdaságfehérítési céljait.

A komplex tervezés érdekében a szakmai irányító szerv a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Mvt.) 81/A. §, illetve az állami foglalkoztatási szerv, a munkavédelmi és munkaügyi hatóság kijelöléséről, valamint e szervek hatósági és más feladatainak ellátásáról szóló 320/2014. (XII. 13.) Korm. rendelet 5. § e) pontja és 15. § (2) bekezdése alapján jelen hatósági ellenőrzési tervre tekintettel, ezzel egyidejűleg dolgozza ki és

teszi közzé a hatósági ellenőrzés 2024. évi alapvető követelményeit rögzítő ellenőrzési irányelvet.

A kormányhivatalok illetékességi területükön jogszabály által meghatározott hatáskörben hatósági ellenőrzési feladatokat látnak el. Jelen hatósági ellenőrzési terv kizárólag ezen feladatok közül határoz meg konkrét vizsgálati területet, így a feladatok végrehajtása külön anyagi forrást nem igényel.

1. MUNKAVÉDELMI ELLENŐRZÉSI FELADATOK

1.1. A hatósági ellenőrzési jogkör jogalapját meghatározó ágazati jogszabályok

- A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Mvt.)
- Az állami foglalkoztatási szerv, a munkavédelmi és munkaügyi hatóság kijelöléséről, valamint e szervek hatósági és más feladatainak ellátásáról szóló 320/2014. (XII. 13.) Korm. rendelet.

1.2. A hatósági ellenőrzés tárgya, ütemezése, ellenőrzési időszak

1.2.1. Tárgya: Veszélyes anyaggal végzett tevékenységek célvizsgálata

Célja:

A fokozott expozíciós esetszámok csökkentése és a mérgezéses esetek megelőzése

A célvizsgálat indoka: A veszélyes anyag használatára, és a munkavállalókat érő vegyi anyag expozíciós határértékekre vonatkozó munkavédelmi jogszabályok változása miatt szükségessé vált egy átfogó országos ellenőrzés, mely ráirányítja a figyelmet a vegyi anyagok veszélyeire, az új határértékek betartásának fontosságára, ezzel elősegítve a munkavállalók egészségének hosszú távú megőrzését. 2022. évben 419 fokozott expozíciós esetet jelentettek, ami jelentős emelkedést mutat a korábbi évekhez képest (2021. évben 295, 2020-ban 123 eset volt). Az elmúlt tíz évben 15 halálos, 4 életveszélyes és 6 maradandó károsodást okozó veszélyes anyag okozta baleset történt a munkahelyeken.

A célvizsgálat további szakmai indoka, hogy az országos átfogó ellenőrzés várhatóan növelni fogja a veszélyes anyagokkal végzett tevékenységek tudatosságát a munkáltatók és a munkavállalók részéről is.

Ellenőrizendő időszak: 2024. 04. 01.- 2024. 05. 31.

1.2.2. Tárgya: : Fémipari tevékenységek célvizsgálata

Célja: A bekövetkezett munkabalesetek és egészségkárosodások csökkentése.

A célvizsgálat indoka: A munkavédelmi hatóság nyilvántartása alapján az ellenőrzési terv kiadását megelőző időszakban (2022. évben), a szabálytalan

munkavégzés miatt 19 súlyos munkabalesetek következett be, ebből 4 halálos kimenetelű eset történt. A fémipari technológiák munkavédelmi hiányosságai miatt jellemzőek a csonkolásos balesetek.

A célvizsgálat további szakmai indoka az, hogy a fémipari munkák során a tevékenységből és a munkakörnyezetből származó jelentős egészségkárosító veszélyekkel és kockázatokkal is számolni kell (pl. határérték feletti por-, zaj- és rezgéseexpozíció lehetősége, veszélyes anyagok/keverékek felhasználása, nehéz fizikai munkavégzésből adódó megterhelés, a szabadtéri klímakörnyezet kedvezőtlen hatásai stb.).

Ellenőrizendő időszak: 2024. 09. 01. – 2024. 10. 31.

1.2.3. Saját kezdeményezésű vármegyei célvizsgálat

A munkavédelmi ellenőrzést végző hatóságok által az illetékességi területük gazdasági szerkezete, munkabaleseti helyzete és az ellenőrzési tapasztalataik figyelembe vétele alapján kiválasztott tevékenység, szakma vagy ágazat célvizsgálata.

Célja: A munkavállalókat érintő veszélyforrások vizsgálata.

Ellenőrizendő időszak: 2024-ben vármegyénként meghatározott időszakokban.

1.2.4. Előre bejelentett ellenőrzés

Az előre bejelentett ellenőrzés az ellenőrzést megelőzően egy hónappal történő kiértesítés alapján, több kormánytisztviselő által végzett helyszíni ellenőrzés a tárgyban kiadott módszertani útmutató szerinti tartalommal, elsősorban a külföldieket vagy vendégmunkásokat foglalkoztató munkáltatókra tekintettel.

Célja: A munkáltatók munkavédelmi rendszerének ellenőrzése és a munkavállalókat érintő veszélyforrások vizsgálata.

Ellenőrizendő időszak: 2024-ben vármegyénként nevesített időszakokban.

1.3 A hatósági ellenőrzés típusa, eszköze

Típusa:

- **Célvizsgálat:** Olyan ellenőrzés, ami konkrét ellenőrzési célra irányul (pl. foglalkoztatás jogszerűségének munkaügyi vagy egy tevékenységnek a munkavédelmi szempontú vizsgálata egy nemzetgazdasági ágazatban) és nem öleli fel az Mvt. 81. § (4) bekezdésében felsorolt összes ellenőrzési tárgykört. Módszerét illetően jellemzően legalább három hétig tart és az ellenőrzést végző kormánytisztviselők többsége részt vesz az ellenőrzéseken.
- **Akcióellenőrzés:** Olyan ellenőrzés, ami konkrét ellenőrzési célra irányul és nem öleli fel az Mvt. 81. § (4) bekezdésében, felsorolt összes ellenőrzési tárgykört. Módszerét illetően maximum három hétig tart és az ellenőrzést végző kormánytisztviselők többsége részt vesz az ellenőrzéseken.

- Komplex ellenőrzés: Az olyan ellenőrzés, amely magában foglalja a szakmai irányításért felelős szervezeti egység iránymutatása szerint a munkáltatók általános munkavédelmi feladatainak teljes körű vizsgálatát.
- Előre bejelentett ellenőrzés: Az ellenőrzést megelőzően egy hónappal történő kiértesítés alapján, több ellenőrzést végző kormánytisztviselő által végzett helyszíni ellenőrzés a tárgyban kiadott módszertani útmutató szerinti tartalommal.
- Közérdekű bejelentés, panasz vizsgálata: A bejelentés (panasz) valamennyi, a munkavédelmi ellenőrzést végző hatóság hatáskörébe tartozó kérdésére ki kell terjednie. A bejelentés, panasz kapcsán, ha az átfogóbb jogsértésre utal, ki kell terjednie a komplex ellenőrzés alatt nevesített minimális szakmai tartalomra.

Eszköze:

- Helyszíni ellenőrzés
- Iratvizsgálat (Munkavédelmi dokumentációk vizsgálata)

1.4. A célvizsgálatok során kiemelt szempontok

- A veszélyes anyagokkal végzett, valamint a fémipari tevékenységek célvizsgálatainak időtartama alatt a munkavédelmi feladatot ellátó kormánytisztviselőnként legalább 3-3 munkáltató ellenőrzése.
- Az ellenőrzések során a munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények megvalósulását is vizsgálni kell.
- Olyan munkáltatók kiválasztására kell törekedni, ahol többféle tevékenységet végeznek, a különböző típusú munkaeszközöket használnak, valamint az ellenőrzött munkáltatók többségében 10 főt meghaladó munkavállalói létszámot foglalkoztatnak.
- Az országos célvizsgálatok, akcióellenőrzések lefolytatásához a Gazdaságfejlesztési Minisztérium szakmai irányításért felelős szervezeti egysége vizsgálati szempontrendszert bocsát a munkavédelmi ellenőrzést végző hatóság rendelkezésére.
- Az ellenőrzések eredményeit az ellenőrzést lefolytató hatóság összesíti a szakmai irányító által megküldött szempontrendszer alapján.

1.5. Soron kívüli akcióellenőrzések

A foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter a munkavédelmet érintő változások, rendkívüli események vagy körülmények miatt (pl. súlyos munkabalesetek növekedése, a munkabaleseti és foglalkozási megbetegedések statisztikai trendjének változása, egyes ágazatokban bekövetkező kedvezőtlen változások, extrém időjárási körülmények, jogszabályváltozás) az ellenőrzési terven felül akcióellenőrzést rendelhet el.

2. FOGLALKOZTATÁS-FELÜGYELETI ELLENŐRZÉSI FELADATOK

2.1. A hatósági ellenőrzési jogkör jogalapját meghatározó legfontosabb ágazati jogszabályok

- a foglalkoztatást elősegítő szolgáltatásokról és támogatásokról, valamint a foglalkoztatás felügyeletéről szóló 2020. évi CXXXV. törvény,
- a foglalkoztatás-felügyeleti hatóság tevékenységéről szóló 115/2021. (III. 10.) Korm. rendelet
- az állami foglalkoztatási szerv, a munkavédelmi és munkaügyi hatóság kijelöléséről, valamint e szervek hatósági és más feladatainak ellátásáról szóló 320/2014. (XII. 13.) Korm. rendelet.

2.2. A hatósági ellenőrzés tárgya, célja, ütemezése, ellenőrizendő időszak

2.2.1. Tárgya: A feldolgozóipar területén működő munkáltatók foglalkoztatási gyakorlatának célvizsgálata, különös tekintettel a vendégmunkások foglalkoztatására

Célja: A feldolgozóipar területén működő munkáltatók foglalkoztatási gyakorlatának célzott ellenőrzése a 2012. évi I. törvény, illetve a vendégmunkások foglalkoztatására vonatkozó jogszabályok gyakorlati érvényesülésének vizsgálata érdekében, különös tekintettel arra, hogy ezeknek a területeknek a vállalkozásai körében az elmúlt időszakban nem történt hasonló jellegű vizsgálat.

Ütemezése: 2024. április

Ellenőrizendő időszak: 2023. január 1. napjától a vizsgálat időpontjáig tartó időszak.

2.2.2. Tárgya: A munkavállalók jogviszonyának rendezettsége érdekében a foglalkoztatásukra vonatkozó alapvető szabályok érvényre juttatására irányuló akcióellenőrzés, különös tekintettel a vendégmunkások foglalkoztatására

Célja: A munkavállalók alapvető jogai érvényesülésének elősegítése, illetve a tisztességes, jogkövető vállalkozások versenyhátrányának csökkentése.

Ütemezése: 2024. június-július

Ellenőrizendő időszak: 2023. január 1. napjától a vizsgálat időpontjáig tartó időszak.

2.2.3. Tárgya: A szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás területén működő munkáltatók foglalkoztatási gyakorlatának célvizsgálata

Célja: A szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás területén működő munkáltatók foglalkoztatási gyakorlatának célzott ellenőrzése a 2012. évi I. törvény gyakorlati érvényesülésének vizsgálata érdekében, különös tekintettel arra, hogy ezeknek a területeknek a vállalkozásai körében az elmúlt időszakban nem történt hasonló jellegű vizsgálat.

Ütemezése: 2024. szeptember-október

Ellenőrizendő időszak: 2023. január 1. napjától a vizsgálat időpontjáig tartó időszak.

2.3. A hatósági ellenőrzés típusa, eszköze

Típusa:

- Célvizsgálat: olyan – legkevesebb három hétig tartó – ellenőrzés sorozat, ami konkrét ellenőrzési célra irányul (pl. foglalkoztatás jogszerűségének foglalkoztatás-felügyeleti szempontú vizsgálata egy nemzetgazdasági ágazatban) és nem öleli fel a foglalkoztatás-felügyeleti hatóságra vonatkozó jogszabályokban felsorolt összes ellenőrzési tárgykört.
- Akcióellenőrzés: olyan, a célvizsgálatnál rövidebb időtartamú ellenőrzés sorozat, ami konkrét ellenőrzési célra irányul és nem öleli fel a foglalkoztatás-felügyeleti hatóságra vonatkozó jogszabályokban felsorolt összes ellenőrzési tárgykört.

Eszköze:

- helyszíni ellenőrzés,
- iratvizsgálat
- elektronikus nyilvántartások lekérdezése.

2.4. A hatósági ellenőrzés során kiemelt szempontok

- a kiemelt területeken vizsgálni kell az ellenőrzött munkáltatók foglalkoztatási gyakorlatát, fel kell tárni a munkavállalók jogait sértő foglalkoztatás-felügyeleti hatáskörbe tartozó szabálytalanságokat;
- az országos célvizsgálatok, akcióellenőrzések lefolytatásához a szakmai irányításért felelős szervezeti egység vizsgálati szempontrendszer bocsát a foglalkoztatás-felügyeleti ellenőrzést végző hatóság rendelkezésére;
- az ellenőrzések eredményeit az ellenőrzést lefolytató hatóság összesíti a szakmai irányító által megküldött szempontrendszer alapján.

Budapest, 2023. 10. 27.

Nagy Márton
gazdaságfejlesztési miniszter
nevében és megbízásából:

Dr. Czomba Sándor

foglalkoztatáspolitikáért felelős államtitkár

